

ชื่อเรื่อง ทำไม“นกเงือก”เป็นสัญลักษณ์รักแท้และตัวชี้วัดความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

Photo : <https://www.matichonweekly.com>

ปัจจุบันนกเงือกในประเทศไทยมีทั้งหมด 13 สายพันธุ์ จากทั้งหมดกว่า 54 สายพันธุ์ที่มีอยู่ทั่วโลก นกเงือกเป็นนกขนาดใหญ่ที่ใกล้สูญพันธุ์ และมีส่วนสำคัญต่อระบบนิเวศของป่า ส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก และด้วยลักษณะพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนกเงือกเป็นแบบผัวเดียวเมียเดียวไปตลอดชีวิต นกเงือกจึงเป็นตัวแทนของความรักแท้ที่มั่นคง

“นกเงือก” เป็นสัญลักษณ์แห่ง “รักแท้” เพราะเมื่อนกเงือกจับคู่ผสมพันธุ์กันแล้ว จะผูกพันกันแค่ 2 ตัวตลอดชีวิต จะใช้ชีวิตคู่แบบ “ผัวเดียวเมียเดียว” จนแก่เฒ่าหรืออาจจะตายจากกัน และตัวผู้ยังมีลักษณะของหัวหน้าครอบครว้ที่ดี คอยหาอาหารให้และคอยดูแลปกป้องลูกนกและแม่นกให้ปลอดภัย

นกเงือกมีบทบาทเด่นในการช่วยกระจายพันธุ์ไม้ในป่า เนื่องจากนกเงือกกินผลไม้สุกเป็นอาหารมากกว่า 300 ชนิด ทั้งผลไม้ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และด้วยพฤติกรรมของนกเงือกบินหาอาหารไปทั่ว และกินผลไม้เข้าไปทั้งผลแล้วขยั่นเมล็ดออกมา จึงสามารถนำพาเมล็ดพันธุ์พืชไปทิ้งไว้ยังที่ต่างๆ และเจริญขึ้นเป็นต้นกล้าได้ทั่วป่า นกเงือกจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการแพร่พันธุ์ของพืช ช่วยรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในป่า และทำให้เกิดความสมดุลในธรรมชาติ

นกเงือกเป็นสิ่งบ่งชี้ว่าป่าไม่มีความอุดมสมบูรณ์มากนักเพียงใด จึงทำให้มูลนิธิศึกษาวิจัยนกเงือก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์นกเงือก และเพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชน จึงกำหนดให้วันที่ 13 กุมภาพันธ์ ของทุกปีเป็น “วันรักนกเงือก” โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา

นกเงือก (Hornbills) เป็นนกที่เชื่อกันว่าถือกำเนิดมานานกว่า 45 ล้านปีมาแล้ว นกเงือกเป็นนกที่มีขนาดใหญ่ ส่วนมากมักจะมีขนสีดำสลับขาว หางยาว ปีกกว้างใหญ่ จะงอยปากหนาใหญ่ และมีส่วนหัวใหญ่เหมือนโหนกหรือหมอน ทำให้นกเงือกถูกใช้ในเชิงสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมมาตั้งแต่โบราณ โดยใช้ทำเป็นเครื่องประดับของชนเผ่าต่างๆ ส่วนใหญ่บินได้แข็งแรง เวลาบินจะโบกปีกซ้ำๆ กินผลไม้เป็นอาหารหลัก และสัตว์เลื้อยคลานเล็กๆ เป็นอาหารเสริม

นิสัยที่เป็นจุดเด่นของนกเงือก คือเป็นนกผัวเดียวเมียเดียว ซื่อสัตย์กับคู่ของมันไปจนวันตาย นอกจากนี้ยังมีลักษณะการทำรังที่แปลกจากนกอื่น คือเมื่อถึงฤดูการทำรัง นกคู่ผัวเมียจะพากันหารัง ซึ่งได้แก่

โพรงไม้ตามต้นไม้ใหญ่ เช่น ต้นยาง ที่อยู่ในที่ลับตา เมื่อตัวเมียเข้าไปอยู่ในโพรง จะทำความสะอาดแล้วเริ่มปิดปากโพรงด้วยวัสดุต่างๆ เช่น ดิน เปลือกไม้ ตัวเมียจะขังตัวอยู่ภายในเพื่อออกไข่เลี้ยงลูก เหลือเพียงช่องพอให้ตัวผู้ส่งอาหารเข้าไปได้ เมื่อลูกนกโตพอแล้ว จึงเจาะโพรงออกมา

“นกเงือก” ยังเป็นดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติได้ด้วย เพราะนกเงือกอาศัยอยู่ในป่าหรือพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เท่านั้น เนื่องจากนกเงือกเป็นนกขนาดใหญ่ถึงใหญ่มาก กินทั้งผลไม้และสัตว์เป็นอาหาร อีกทั้งธรรมชาติในการหากินต้องอาศัยพื้นที่ป่าที่กว้าง และยังเป็นตัวแพร่กระจายพันธุ์พืชชนิดต่างๆ ในป่าได้อย่างดี เนื่องจากเป็นนกที่กินผลไม้หลากหลาย และทิ้งเมล็ดไว้ตามที่ต่างๆ นั่นเอง

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช , www.seub.or.th และ th.wikipedia.org

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้น ข้อใดไม่ใช่บทบาทหรือจุดเด่นของนกเงือก

1. นกเงือกช่วยกระจายพันธุ์พืชชนิดต่างๆ ในป่า
2. นกเงือกเป็นสิ่งบ่งชี้ว่าป่าไม่มีความอุดมสมบูรณ์
3. “นกเงือก” เป็นสัญลักษณ์แห่ง “รักแท้”
4. นกเงือกช่วยรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในป่าและทำให้เกิดความสมดุลในธรรมชาติ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 3. “นกเงือก” เป็นสัญลักษณ์แห่ง “รักแท้”

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

คำถาม จากบทความ เรื่อง ทำไม“นกเงือก”เป็นสัญลักษณ์รักแท้และตัวชี้วัดความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ข้อความเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น จงเลือกข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น ในแต่ละข้อความ

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น	ข้อเท็จจริง	ความคิดเห็น
“นกเงือก” ยังเป็นดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติได้ด้วย เพราะนกเงือกอาศัยอยู่ในป่าหรือพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เท่านั้น		
มนุษย์ควรจะมีความรักแท้ รักเดียวเหมือนดังเช่นนกเงือก		
จากบทความนี้ทุกคนควรให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์นกเงือก		
นกเงือกเป็นนกขนาดใหญ่ที่ใกล้สูญพันธุ์		
นกเงือกมีบทบาทเด่นในการช่วยกระจายพันธุ์ไม้ในป่า		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ข้อเท็จจริง, ความคิดเห็น, ความคิดเห็น, ข้อเท็จจริง, ข้อเท็จจริง
 กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ
 สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา
 แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว
 รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง
 ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล
 ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน
 ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด

คำถาม อ่านข้อความด้านล่างและใส่ตัวเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในทำไม“นกเงือก”เป็นสัญลักษณ์รักแท้และตัวชี้วัดความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

ข้อความ	ลำดับเหตุการณ์
มูลนิธิศึกษาวิจัยนกเงือก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์นกเงือก	
“นกเงือก” เป็นสัญลักษณ์แห่ง “รักแท้” เพราะเมื่อนกเงือกจับคู่ผสมพันธุ์กันแล้ว จะผูกพันกันแค่ 2 ตัวตลอดชีวิต จะใช้ชีวิตคู่แบบ “ผัวเดียวเมียเดียว” จนแก่เฒ่าหรือกว่าจะตายจากกัน	
นกเงือกอาศัยอยู่ในป่าหรือพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เท่านั้น	
นกเงือกถูกใช้ในเชิงสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมมาตั้งแต่โบราณ โดยใช้ทำเป็นเครื่องประดับของชนเผ่าต่างๆ	
นกเงือกมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการแพร่พันธุ์ของพืช ช่วยรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในป่า	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 3 1 5 4 2
 กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ
 สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา
 แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว
 รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง
 ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล
 ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ
 ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด

คำถาม เพราะเหตุใดนกเงือกจึงเป็นดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ

คำตอบ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : เพราะนกเงือกอาศัยอยู่ในป่าหรือพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เท่านั้น และนกเงือกเป็นนกขนาดใหญ่ถึงใหญ่มาก กินทั้งผลไม้และสัตว์เป็นอาหาร อีกทั้งธรรมชาติในการหากินต้องอาศัยพื้นที่ป่าที่กว้าง และยังเป็นตัวแพร่กระจายพันธุ์พืชชนิดต่างๆ ในป่าได้อย่างดี

● พฤติกรรมของนกเงือกบินหาอาหารไปทั่ว และกินผลไม้เข้าไปทั้งผลแล้วขย่อนเมล็ดออกมา จึงสามารถนำพาเมล็ดพันธุ์พืชไปทิ้งไว้ยังที่ต่างๆ และเจริญขึ้นเป็นต้นกล้าได้ทั่วป่า

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

คำถาม นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “นกเงือก” เป็นสัญลักษณ์แห่ง " รักแท้" จงอธิบายด้วยคำพูดของตนเอง

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : นกเงือกจับคู่ผสมพันธุ์กันแล้ว จะผูกพันกันแค่ 2 ตัวตลอดชีวิต จะใช้ชีวิตคู่แบบ "ผัวเดียวเมียเดียว" จนแก่เฒ่าหรือกว่าจะตายจากกัน และตัวผู้ยังมีลักษณะของหัวหน้าครอบครวที่ดีคอยหาอาหารให้และคอยดูแลปกป้องลูกนกและแม่นกให้ปลอดภัย

● นกเงือกซื่อสัตย์กับคู่ของมันไปจนวันตาย นอกจากนี้ยังมีลักษณะการทำรังที่แตกต่างจากนกอื่นคือเมื่อถึงฤดูกาลทำรัง นกคู่ผัวเมียจะพากันหารัง ตัวเมียเข้าไปอยู่ในโพรง จะทำความสะอาด ตัวเมียจะขังตัวอยู่ภายในเพื่อออกไข่เลี้ยงลูก เหลือเพียงช่องพอให้ตัวผู้ส่งอาหารเข้าไปได้ เมื่อลูกนกโตพอแล้ว จึงจะเอาโพรงออกมา

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน